

**A MISKOLCI EGYETEM
ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI
SZABÁLYZATA**

**Miskolc
2016.**

6.8. sz. Egyetemi Szabályzat

A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

**A MISKOLCI EGYETEM SZENÁTUSÁNAK
294/2016 SZ. HATÁROZATA ALAPJÁN**

Készült **8** példányban
... sorszámú, változás átvezetésére kötelezett példány.

Kiadásért felelős: a miskolci egyetem rektora
Kiadja a Miskolci Egyetem
ME Soksorozító Üzeme:
Nyomdaszám: Re.200 - ME
Miskolc-Egyetemváros 2016
A szabályzat gondozásáért felelős: gazdasági igazgató

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Oldalszám:
		Változat száma: A2

Tartalomjegyzék

Fejezet szám	Fejezetcím	Oldalszám	Vált. szám	Bevezetés dátuma
I.	<i>Bevezető</i>	1		
II.	<i>A szabályzat hatálya</i>	1	A2	2016.12.23.
III.	<i>A mérlegben értékkel szereplő eszközök és források értékelése</i>	2		
IV.	<i>Nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök</i>	2		
V.	<i>A Nemzeti vagyona tartozó forgóeszközök</i>	7		
VI.	<i>Pénzeszközök</i>	11		
VII.	<i>Sajátos elszámolások</i>	11		
VIII.	<i>Saját tőke</i>	12		
IX.	<i>Kötelezettségek</i>	12		
X.	<i>Időbeli elhatárolások</i>	13		
XI.	<i>Záró rendelkezések</i>	13		

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Oldalszám: 6
		Változat száma: A2

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Oldalszám: 7
		Változat száma: A2

I. fejezet BEVEZETŐ

1. §

- (1) A költségvetési szerveknek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) és az államháztartás számviteléről szóló 4/2013.(I.11.) Korm. rendelet (továbbiakban: Áhsz) értelmében el kell készíteniük az eszközök és források értékelési szabályzatát (a továbbiakban: Szabályzat).

Jelen szabályzat a Miskolci Egyetemre vonatkozó sajátos előírásokat tartalmaz, ezért a kapcsolódó jogszabályokkal együttesen kell alkalmazni.

(2) A szabályzathoz kapcsolódó fogalmak

- **Értékelés:** az eszközök és a források könyvviteli nyilvántartásba vételhez alkalmazott értékének és az éves költségvetési beszámoló mérlegébe kerülő értékének meghatározását jelenti.
- **Minősítés:** döntés az adott eszköz, befektetett eszközök, illetve forgóeszközök, azon belül az egyes eszközcsoportok közé való besorolásáról.
- **Vételár:** a termékek, szolgáltatások beszerzése, értékesítése után fizetett, kapott, felárral növelt, engedményekkel csökkentett, áfát nem tartalmazó ellenérték, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír esetén ide nem értve az Szt. 50. § (3) bekezdése szerinti vételárban lévő felhalmozott kamatot.

(3) Az értékeléshez kapcsolódó jogszabályi előírások

A költségvetési szervnek az eszközök és források értékelésénél figyelembe kell venni az Áhsz. ezzel kapcsolatos előírásait a következők szerint:

- az Áhsz. 15., 16. és 16/A §-ában foglaltakat a bekerülési érték megállapításánál;
- az Áhsz. 17. 18. és 19. §-ában foglaltakat az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításánál;
- az Áhsz. 20. és 21. §-ában foglaltakat a mérlegtételek értékelésénél.

A költségvetési szerveknek az Szt. szabályaiból kötelező alkalmazniuk a következőket:

- bekerülési érték megállapításához: Szt. 47. § (9) bekezdésében, Szt. 49. § (5) bekezdésében, 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdésében, Szt. 48. § (7) bekezdésében, Szt. 51. § (1)–(4) bekezdésekben, Szt. 3. § (4) bekezdésének 8. pontjában, 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdésében, és 62. § (2) bekezdésében foglaltakat;
- az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításához: Szt. 52. § (1), (2), (5), (6) és (7) bekezdésében, az Szt. 53. § (1) bekezdés b) és c) pontjában, az Szt.
- 54–56. §-okban, az Szt. 57. § (2) bekezdésében, az Szt. 58. § (2) és (3) bekezdésében, az Szt. 57. § (3) bekezdésében, az Szt. 58. § (1), (5), (6), (7), (8) és (9) bekezdésében foglaltakat;
- a mérlegtételek értékelésénél: az Szt. 46. §-ában, az Szt. 60. § (5) bekezdésében foglaltakat.

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Oldalszám: 8
		Változat száma: A2

II. fejezet A SZABÁLYZAT HATÁLYA

2. §

- (1) Az Eszközök és források értékelési szabályzat hatálya az Egyetem valamennyi szervezeti egységére, eszköz és forrás értékének elszámolására kiterjed.

II. fejezet A MÉRLEGBEN ÉRTÉKKEL SZEREPLŐ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSE

3. §

- (1) A Szt. 46. §-ában, valamint az Áhsz. 21. §-ában foglalt előírások alapján
- **a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközöket,**
 - **a nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközöket,**
 - **a követeléseket,**
 - **a pénzeszközöket**
- a Szt., valamint az Áhsz. szerinti bekerülési (beszerzési, előállítási) értéken kell értékelní, csökkentve azt a Szt.-ben, valamint az Áhsz. ben rögzített, értékcsökkenés (immateriális javak, tárgyi eszközök), illetve értékvesztés összegével, növelve a visszaírt terven felüli értékcsökkenés, illetve értékvesztés összegével.
- (2) Az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és – a Szt.-ben szabályozott esetek kivételével – egyedenként értékelní kell.
- (3) A Szt. 46. § (2) bekezdése alapján a Miskolci Egyetemnél a különböző időpontokban beszerzett, előállított, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél átlagos beszerzési (előállítási) áron történő értékelést alkalmazzuk.
- (4) Az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközök, értékpapírok, készletek nyilvántartásának rendje

Az Áhsz. 20. § (2) bekezdésében foglaltak alapján az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett

- tárgyi eszközöket,
- értékpapírokat,
- készleteket

csoportosan tartja nyilván az Egyetem.

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Oldalszám: 9
		Változat száma: A2

A csoportosan nyilvántartott eszközök esetén az értékelést külön-külön, csoportonként kell elvégezni. A csoportos értékelést addig lehet alkalmazni, amíg az egyedi eszköz nyilvántartási értékében elkülönült változás nem következik be.

IV. fejezet NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEFEKTETETT ESZKÖZÖK

4. §

(1) Immateriális javak és tárgyi eszközök bekerülési értéke

A vásárolt immateriális javak bekerülési értéke az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár.

A vásárolt, rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett tárgyi eszközök bekerülési értéke az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

A bekerülési értékbe ezeknél a beszerzéseknél bele kell számítani az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközökhöz egyedileg hozzákapcsolható:

- = tervezési,
- = szállítási,
- = rakodási,
- = alapozási,
- = szerelési,
- = üzembe helyezési

munkáknak az egységes rovatrend K62., K63., K64. rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott együttes vételára.

- **A már használatba vett, de mennyiségi növekedéssel nem járó tárgyi eszközök bővítésével,** rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggésben idegen vállalkozó által végzett munkák bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend K62., K63., K64. rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára az adott eszköz értékét növeli.
- **A már használatba vett, de mennyiségi növekedéssel nem járó tárgyi eszközökön idegen vállalkozó által végzett felújítási munkák** [Szt. 3. § (4) bekezdés 8. pont] bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend K71., K72., K73. rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára az adott eszköz értékét növeli.

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Oldalszám: 10
		Változat száma: A2

Az ingatlanok, gépek, berendezések, felszerelések, járművek, értékét növeli az azokhoz kapcsolódóan a pénzügyi számvitelben elszámolt befejezett felújítás értéke.

Saját előállítású immateriális javak, tárgyi eszközök bekerülési értékének összetevői:

Az eszköz előállítási értékének részét képezik azok a költségek, amelyek

- = az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek;
- = az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak;
- = az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók.

Az eszköz előállítása során felmerült költségként kell figyelembe venni:

- = a közvetlen anyagköltséget;
- = a közvetlen személyi juttatási költséget;
- = a közvetlen személyi juttatási költségek járulékait, szociális hozzájárulási adót;
- = az egyéb közvetlen költséget (szállítási és rakodási költség, közvetlen gépköltség).

Az előállítási költségek közé tartoznak azok az adott eszközzel közvetlen kapcsolatba hozható, az előállításhoz kapcsolódó általános költségek arányos összegei is, amelyek az adott termékre megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók. Ilyenek: pl. kamatköltségek, egyéb kiegészítő részlegek (üzemek) általános költségei.

Az előállítási költségek között kell elszámolni (és így az előállítási érték részét képezi)

- = az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó költségvetési szerv által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét;
- = a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.
- **Követelés fejében** átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.
- **Csere útján** beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.
- **A térítés nélkül** (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet-) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára az Szt. 47. § (9) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot. Ez az Szt.-ben foglalt szabály a következő:

- A bekerülési (beszerzési) érték részét képező tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténte (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Oldalszám: 11
		Változat száma: A2

értékét jelentősen módosítja. Amennyiben a különbözet összege jelentősen nem módosítja az adott eszköz bekerülési (beszerzési) értékét, annak összegét a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell elszámolni.

- A vagyonezelésbe vett eszközök – ideértve, ha a vagyonezelői jog más vagyonezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik – bekerülési értéke a vagyonezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.

Az importbeszerzés esetén a bekerülési érték a következő:

- Ha a beszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján devizában, valutában történik, akkor a számla szerinti – levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó – devizaösszegnek, valutaösszegnek a beszerzéskor, a szolgáltatás igénybevételekor (teljesítésekor) érvényes, a 60. §
- (4)–(6) bekezdései szerinti árfolyamon átszámított forintértéke a termék, illetve a szolgáltatás értéke.

(2) Immateriális javak és tárgyi eszközök értékcsökkenésének elszámolási szabályai

A terv szerinti és a terven felüli értékcsökkenések elszámolási szabályai a következők:

Terv szerinti értékcsökkenés:

Az immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni. Az értékcsökkenésre az Áhsz 17.§ (2)–(4) bekezdésben foglalt eltérésekkel a Szt. 52. § (1), (2) és (5)–(7) bekezdéseit kell alkalmazni:

- az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési értékét (beszerzési, illetve előállítási) azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják (az értékcsökkenés elszámolása);
- az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a bekerülési értékhez (bruttó értékhez) – maradványérték megállapítása esetén a maradványértékkel csökkentett bekerülési értékhez (bruttó értékhez) – vagy a nettó értékhez (a terv szerint elszámolt értékcsökkenéssel csökkentett bruttó értékhez) viszonyított arányát, vagy a bekerülési értéknek a teljesítménnyel arányos összegét, illetve az értékcsökkenés évenkénti abszolút összegét az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az adott tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni, és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni. Az üzembe helyezés időpontja az eszköz szokásos rendeltetésszerű hasznosításának a kezdő időpontja. Az üzembe helyezést hitelt érdemlő módon dokumentálni kell.

A maradványértéket kell megállapítani minden 2014. január 1-je után állományba vett:

- ingatlannál (értékhatártól függetlenül),
- 25 millió Ft bekerülési érték feletti gépeknél.

A Miskolci Egyetem 2014.január 1-je után állományba fent ingatlanainak és a 25 millió Ft bekerülési érték feletti gépek 10 %-os maradvány érték került meghatározásra a Számviteli Politika 7. §(10) bekezdésében.

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Oldalszám: 12
		Változat száma: A2

Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.

A *kisértékű immateriális javak* bekerülési értékét a beszerzést, a kisértékű tárgyi eszközök bekerülési értékét az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb a negyedévi záráskor kell terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolni.

Az immateriális javak szervek esetében a következők a terv szerinti értékcsökkenési kulcsok:

- Az immateriális javak esetén a terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa
 - = vagyoni értékű jogoknál 16% vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,
 - = szellemi termékeknél 33%.

Tárgyi eszközök tervszerinti értékcsökkenését a következők szerint kell elszámolni:

- A 2014. január 1.-je előtt állományba vett tárgyi eszközök esetén az Áhsz.56.§ (2) bekezdésében foglalt felhatalmazása alapján a korábban megállapított értékcsökkenési leírási kulcsát.
- A 2014. január 1.-je után állományba vett tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenését a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni. Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlanokhoz kapcsolódó leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik.
- **Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés** a földterület, a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő, a képzőművészeti alkotás, a régészeti lelet bekerülési (beszerzési) értéke után, és az üzembe nem helyezett beruházásnál.

Terven felüli értékcsökkenés elszámolása

- Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszközöknél elszámolni akkor, ha
 - = az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
 - = a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

A költségvetési szervek év végi értékelés alapján nem számolhatnak el terven felüli értékcsökkenést, így emiatt év végén nem kell értékelniük azokat az eszközeiket, melyeknél terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolniuk.

(3) Befektetett pénzügyi eszközök

A befektetett pénzügyi eszközök között azokat a részesedéseket mutatjuk ki, melyet az egyetem azzal a céllal fektetett be más vállalkozónál, hogy ott befolyásolási joggal rendelkezzen, az egyetem kutatási eredményeinek támogatása, és hallgatóinak ellátását célzó feladatok megoldása érdekében.

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Oldalszám: 13
		Változat száma: A2

A gazdasági társaságban való részesedés bekerülési értékét alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor az Szt. 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdése szerint kell meghatározni, alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor egyezően az egységes rovatrend K65. Részesedések beszerzése vagy K66. Meglévő részesedések növeléséhez kapcsolódó kiadások rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott összeggel.

(4) Az értékvesztés megállapítás Szt. szerinti szabályai:

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti – veszteségjellegű – különbség összegében, ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

A befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját;
- a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget;
- a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt, külföldi pénzügyi értékre szóló befektetés esetén a 60. § szerinti, az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéken.

A befektetett pénzügyi eszközöket a bekerülési értékükön kell a nyilvántartásokban szerepeltetni mindaddig, amíg értékvesztést nem kell elszámolni.

Értékvesztést kell elszámolni, ha a gazdasági társaság piaci megítélése tartósan csökken, ha a gazdasági társaságba befektetett összeg a gazdasági társaság megszűnésekor várhatóan nem térül meg.

Amennyiben az előzőek szerinti befektetésnek, mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg beszerzési értéket.

V. fejezet

A NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK

5. §

(1) Készletek

A vásárolt készletek bekerülési értéke az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok beszerzése vagy K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár.

- a) A készletek között mutatja ki az Egyetem azokat az eszközöket – egyedi értéküktől függetlenül –, amelyek az egyetem tevékenységét egy évnél rövidebb ideig szolgálják (vagyis egy éven belül felhasználásra, átalakításra kerülnek). A készletek közé tartoznak a felhasználás céljából beszerzett anyagok, a tovább értékesítési céllal vásárolt áruk és saját

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Oldalszám: 14
		Változat száma: A2

termelésű készletek, valamint az egy éven belül elhasználódó kéziszerszámok, védő-, ill. munkaruhák, textíliák, adathordozók (kivéve a merevlemez).

- b) A vásárolt készletek nyilvántartásánál az egyetem beszerzési árat alkalmaz.
- c) A továbbértékesítési céllal vásárolt készleteket fordulónapi leltározással állapítjuk meg.

Saját termelésű készletek értékelése

- a) A saját termelésű készleteket (félkész és késztermékek: jegyzetek, könyvek) a mérlegben **előállítási költségen** értékeljük
 - aa) félkész- és késztermékek értékelése norma alapján vagy közvetlen önköltségen (kalkuláció alapján) történik. Közvetlen önköltség: kizárólag az adott termék előállításával kapcsolatban felmerült kiadásokat tartalmazhatja.
- b) Értékvesztést csak a nem mozgó anyagoknál, jegyzeteknél, könyveknél számolunk el, ha a nyilvántartási és piaci árkülönbözet jelentős.

A félkész termékek, késztermékek, állatok bekerülési értéke az Szt. 62. § (2) bekezdése szerint számított előállítási érték.

(2) Követelések

A követelések bekerülési értéke az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.

A követelések minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbséget összegében, ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

A követelések minősítése:

- a) A Sz tv. 29.§-a és a Áhsz 1.§ (1) 6.pontja szerint követelésnek minősülnek azok a pénzügyben kifejezett – szerződésen, jogszabályon alapuló - fizetési igények, melyeket a vállalkozó (ez esetben az egyetem) által már teljesített, a másik fél által elismert, elfogadott:
 - aa) értékesítéshez és szolgáltatásnyújtáshoz * (adósok, vevők),
 - ab) egyéb jogcímekekhez (közvetített szolgáltatások),
 - ac) munkavállalói tartozásokhoz kapcsolódnak.*(ide sorolandó minden olyan követelés, melyek az egyetem hallgatóival szemben kerülnek előírásra pl. tandíj, tanfolyamdíj, kollégiumdíj stb.)
- b) A követeléseket bekerülési értéken kell nyilvántartani.

Bekerülési érték:

- a) az elfogadott, elismert összeg (általában számlázott összeg),
- b) forintban, devizában folyósított összeg.
- c) A devizára szóló követelések forintértékét a szerződés teljesítéskor érvényes a Számviteli politika rögzített árfolyamon kell meghatározni.
- d) A mérlegben a követelést csak addig lehet kimutatni, míg pénzügyileg vagy egyéb módon nem rendezték, illetve a behajthatatlan követelést le nem írták.

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Oldalszám: 15
		Változat száma: A2

- e) Az áruszállításból, szolgáltatásnyújtásból származó (vevői) követelések tartozásai között a beszámolási évben teljesített értékesítések, nyújtott szolgáltatások vevő által elismert, a beszámolás évét követő év január 15-ig számlázott ÁFA-t is tartalmazó forintösszegét kell a mérlegben kimutatni.
- f) A vevő által történő elismerés dokumentumai:
- fa) a Számviteli Politikában meghatározott fordulónapra vonatkozóan ajánlott feladványként kiküldött és a vevő által elfogadott egyeztető levél (a vevő által elfogadottnak minősül, ha a levélre a megadott határidőn belül nem érkezik válasz, vagy elfogadó válasz érkezik),
- fb) a mérlegforduló napját követő, de a beszámoló készítését megelőző időpontban történő pénzügyi teljesítés a vevő részéről,
- fc) a felszámoló által megküldött „hitelezői igény visszaigazolás”.
- g) A realizálhatóság szempontjából az adósok, vevők tartozását a beszámoló készítése során minősíteni kell.
- h) Teljes értékű követelés feltételei:
- ha) teljesítésével kapcsolatban mennyiségi és minőségi kifogás nem merült fel,
- hb) a tartozás összegét elismerték,
- hc) a teljesítést igazolták.
- hd) Határidőn túli követelés esetén a teljes értékű követelésre vonatkozó feltételek fennállnak, de határidőn belül nem történik meg a kiegyenlítés.
- he) Kétes követelésnél a teljes értékű követelés feltételei csak részben állnak fenn pl. kifogásolt a tartozás összege.

Azokat az adósokat, vevőket, akik a tartozásukat elismerték, de továbbra sem fizették meg az analitikát vezető egységeknek kötelessége a behajtás érdekében kétszer tértivevényes levélben felszólítani, majd ezt követően a követelés jogi úton történő behajtás érvényesítése érdekében továbbítani kell az Egyetem e feladatra megbízott jogi képviselője felé.

Analitikát vezető egységek a Számlarendben leírtak szerint kötelesek az analitikát vezetni.

- i) Behajthatatlan követelések az Egyetem könyveiben és a könyvviteli mérlegben nem szerepelhetnek olyan követelések, amelyek pénzügyi teljesülésére már nincs esély.

A 4/2013. (I.11) Korm. rend. 1.§-ának (1) 1. pontja szerint **behajthatatlan követelés:**

- ia) a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) 3. § (4) bekezdés 10. pont *a)-d), f)* és *g)* alpontja szerinti követelés azzal az eltéréssel, hogy nem tekinthető behajthatatlannak a követelés, ha a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik,
- ib) a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott kis összegű követelések tekintetében - az olyan követelés, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással vagy a végrehajtással kapcsolatos ráfordítások nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével, és
- ic) az olyan követelés, amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása igazoltan nem járt eredménnyel.

A behajthatatlanság tényét és mértékét mindig bizonyítani kell!

Behajthatatlan követelést **a mérlegben nem lehet kimutatni**, azt hitelezési veszteségként le kell írni. A hitelezési veszteségként történő leírás kapcsán a követelés értékét a számviteli nyilvántartásból ki kell vezetni. A behajthatatlan követelés leírását minden államháztartási

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Oldalszám: 16
		Változat száma: A2

szervezet a jogszabályi rendelkezés alapján saját hatáskörben köteles végrehajtani (a felügyeleti szerv külön engedélyére nincs szükség).

A fentiekben leírtak alapján a követelés behajthatatlannak minősül, ha annak összege nem haladja meg az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény szerinti kisösszegű követelések összegét. Az illetékes gazdálkodási egység, hallgatói tartozás esetében a Hallgatói Központ kezdeményezése alapján a Jogi és Igazgatási Osztály teszi meg a behajthatatlannak minősítésre a javaslatot a gazdasági igazgató¹ felé. A gazdasági igazgató engedélyével vezethető ki a követelés az analitikából.

j) Követelések értékvesztése és az értékvesztés visszairása

A vevő, az adós minősítése alapján, a mérleg fordulónapján fennálló és a beszámoló készítésének időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követeléseknél értékvesztést kell elszámolni, ha a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várható megtérülési összege között veszteségjellegű különbözet jelentkezik és a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű. Az értékvesztés elszámolásának lényeges feltétele az, hogy **a követelés elismert, elfogadott legyen**, és az elismert, elfogadott követelést **a mérlegkészítés időpontjáig nem rendezték**. Alapvetően az egyedi értékelés elve alapján, minden egyes követelést önállóan kell év végén minősíteni. A minősítés alapján várhatóan megtérülő összeget kell összevetni a követelés könyv szerinti értékével.

Az értékvesztések elszámolása a követelés esedékességi dátuma alapján történik, - amennyiben nem áll rendelkezésre olyan információ, amely az értékvesztés elszámolását indokolatlanná teszi - az alábbiak szerint:

- az egy évet (365 napot) meghaladóan lejárt követelések esetén az Egyetem 50% értékvesztést számol el;
- a két évet (730 napot) meghaladóan lejárt követelések esetén 100% értékvesztést számol el az Egyetem.

Az értékvesztés elszámolása során nem csak a lejárt fizetésű határidejű tételeket kell figyelembe venni!

Amennyiben a vevő, az adós minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell.

Az adósok, vevők minősítése során vizsgálni kell a vevő, adós jövedelmi helyzetét, fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát, továbbá annak lehetőségét milyen mód van a szerződés alapján garancia érvényesítésére, folyamatban van-e csőd-, felszámolási eljárás az érintettel szemben, a követelés milyen mértékű megtérülésével lehet számolni.

Tartós a különbözet, ha az előző beszámoló készítéskor is fennállt, jelentős összegű a különbözet, ha meghaladja az adott követelés értékének 20 %-át, vagy a 100.000 Ft-ot.

A mérlegben a követeléseket az elfogadott, elismert, értékvesztéssel csökkentett, a visszaírt értékvesztés összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

k) Az el nem ismert követelésekkel kapcsolatos eljárási szabályok:

ka) ha a követelés jogos, akkor az analitikát vezető egység elutasítja a vevő/adós kifogását *erről határozatot hoz* és egyben újra felszólítja a teljes vagy részbeni összeg megfizetésére és ezt követően átadja a keletkezett dokumentumokat a Jogi Csoportnak.

¹ Módosítva a Miskolci Egyetem Szenátusának 294/2016. sz. határozatával, 2016.12.23. napjától hatályos szöveg

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM	Oldalszám: 17
	ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK	
	ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Változat száma: A2

kb) ha a követelés a vevő/adós kifogása alapján nem jogos akkor, arról *határozatot* hoz (a határozat szigorú számadású bizonylat) analitikát vezető szervezeti egység és ezen bizonylat alapján a követelés törlésre kerül.

Az el nem ismert követelés bizonylatai:

- Az Egyeztető levélre írt kifogásoló levél,
- az analitikát vezető szervezeti egység határozata.

Azok a vevő/adós által vitatott követelések, amelyeket nem ismertek el az ügy lezártaig a mérlegben nem szerepeltethetők a 0. számla osztályban kell, hogy elkülönítésre kerüljenek.

Az el nem ismert követeléseket minden negyedévet követő hó 12. napjáig az elismert követelésekkel egyidejűleg, de elkülönítve kötelesek az analitikát vezető egységek a Számviteli Osztályra megküldeni.

1) A devizás követelések értékelésénél az alábbiak szerint kell eljárni.

A pénzeszközök fejezet Külföldi Pénzértékre szóló eszközök és kötelezettségek értékelési szabálya szerint kell eljárni.

A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések, értékpapírok, a készletek és a követelések értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbözetet jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át. Az értékvesztés tartós jellege nem vizsgálható.

Az értékvesztéseket minden esetben dokumentálni kell.

VI. fejezet **PÉNZESZKÖZÖK**

6. §

A mérlegben a pénzeszközöket a mérleg fordulónapján, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

Külföldi pénzértékre szóló eszközök és kötelezettségek értékelési szabályai

A külföldi pénzértékre szóló eszköz, kötelezettség (kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

Ha Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást az Szt. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni.

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Oldalszám: 18
		Változat száma: A2

VII. fejezet SAJÁTOS ELSZÁMOLÁSOK

7. §

Az adott előlegek bekerülési értéke az átutalt vagy megfizetett – előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összeg.

A kapott előlegek bekerülési értéke az átutalt, megfizetett – előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összeg.

VIII. fejezet

SAJÁT TŐKE

8. §

A saját tőkébe tartozó forrásokat a mérlegben *könyv szerinti értéken* kell kimutatni.

IX. fejezet

KÖTELEZETTSÉGEK

9. §

(1) **A kötelezettségek bekerülési értéke** az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege.

(2). **A költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek**

A költségvetési évet követően esedékes kötelezettségeket

- a költségvetési kiadások kiemelt előirányzatai és
- a finanszírozási kiadások

szerinti tagolásban kell a mérlegben kimutatni.

A költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek között csak a mérleg fordulónapját követően esedékes összeg mutatható ki.

A kötelezettség mérleg fordulónapja előtt esedékes összegét a költségvetési évben esedékes kötelezettségek között kell a mérlegben kimutatni.

(3). **A költségvetési évben esedékes kötelezettségek**

A költségvetési évben esedékes kötelezettségeket

- a költségvetési kiadások kiemelt előirányzatai és
- a finanszírozási kiadások

szerinti tagolásban kell a mérlegben kimutatni.

MISKOLCI EGYETEM	A MISKOLCI EGYETEM ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA	Oldalszám: 19
		Változat száma: A2

Az áruszállításból, a szolgáltatásteljesítésből származó, **általános forgalmi adót is tartalmazó, a költségvetési évben (a mérleg fordulónapjáig) esedékes kötelezettségeket** az Egyetem által elismert, számlázott összegben kell kimutatni mindaddig, amíg az nem került kiegyenlítésre, vagy egyéb módon rendezésre.

Az ilyen jellegű kötelezettségek mérlegben történő szerepeltetésének nem feltétele, hogy a számla készítésének időpontja a mérleggel lezárt évben legyen. Minden olyan számlának meg kell jelenni a mérlegben, amely a beszámolóval lezárt évet követő év január 15. napjáig megérkezik szervezetünkhöz, és a számlázás alapjául szolgáló teljesítés – a teljesítésigazolás szerint – a mérleggel lezárt évben megtörtént.

Nem kell a kötelezettséget a mérlegben kimutatni, ha arról a szállító, szolgáltató írásban lemond, vagy ha a kötelezettség törvényi rendelkezés alapján elévült.

Az egyéb rövidlejáratú kötelezettségeket az egyeztetett könyvszerinti értékben, illetve a névszerinti analitikus nyilvántartásban szereplő összeggel megegyező értéken kell a mérlegben szerepeltetni.

X. fejezet IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK

10. §

Az aktív és passzív időbeli elhatárolásokat a mérlegben *könyv szerinti értéken* kell kimutatni.

XI. fejezet ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11. §

Ezen szabályzatot a Szenátus 326/2015. sz. határozatával, 2015. december 18-i hatállyal fogadta el, valamint 294/2016.sz. határozatával 2016. december 23-i hatállyal módosította.

Miskolc, 2016. december 23.

Prof. Dr. Torma András
rektor
a Szenátus elnöke